

Komentar Evandjelja: Kruh koji daje vječni život

Evandjelje XVII. nedjelje kroz godinu i komentar.

Evandjelje Iv 6, 1-15

U ono vrijeme: Ode Isus na drugu stranu Galilejskog, Tiberijadskog mora. Slijedilo ga silno mnoštvo jer su gledali znamenja što ih je činio na bolesnicima. A Isus uziđe na goru i ondje sjedaše sa svojim učenicima. Bijaše blizu Pasha, židovski blagdan.

Isus podigne oči i ugleda kako silan svijet dolazi k njemu pa upita Filipa: »Gdje da kupimo kruha da ovi

blaguju?« To reče kušajući ga; jer znao je što će učiniti. Odgovori mu Filip: »Za dvjesta denara kruha ne bi bilo dosta da svaki nešto malo dobije.« Kaže mu jedan od njegovih učenika, Andrija, brat Šimuna Petra: »Ovdje je dječak koji ima pet ječmenih kruhova i dvije ribice! Ali što je to za tolike?« Reče Isus: »Neka ljudi posjedaju!« A bilo je mnogo trave na tome mjestu.

Posjedaše dakle muškarci, njih oko pet tisuća. Isus uze kruhove, izreče zahvalnicu pa razdijeli onima koji su posjedali. A tako i od ribica – koliko su god htjeli. A kad se nasitiše, reče svojim učenicima: »Skupite preostale ulomke da ništa ne propadne!« Skupili su dakle i napunili dvanaest košara ulomaka što od pet ječmenih kruhova pretekoše onima koji su blagovali.

Kad su ljudi vidjeli znamenje što ga Isus učini, rekoše: »Ovo je uistinu

Prorok koji ima doći na svijet!« Kad Isus spozna da kane doći, pograbiti ga i zakraljiti, povuče se ponovno u goru, posve sam.

Komentar

Današnje Evandželje pripovijeda o umnožavanju kruhova i riba; bio je proljetni dan, budući da je bilo puno trave gdje je Krist rekao da sjedne veliko mnoštvo (usp. Iv 6,10). Isus je prvo postavio Filipu pitanje kako bi ga pripremio da primi čudo u vjeri. Kako možemo nahraniti toliko ljudi? Bog želi trebati ljudske osobe. To je način na koji Bog želi nas učiti da rastemo u vjeri i odvažnosti; to je i njegov način da nas prisnije poveže sa svojim životom. Andrija upoznaje Isusa s mladićem koji ima pet ječmenih kruhova i dvije ribe. Gospodin zahvaljuje i množi ovu

hranu u izobilju. Ne znamo točno kako se čudo dogodilo. U množenju kruhova koje je ispričao Matej, Isus traži od svojih učenika da podijele hranu (usp. Mt 14, 19), a možda je, kako misle neki Oci Crkve, kruh uvijek iznova bio u košarama iz kojih su učenici dijelili, kao što se dogodilo s Elizejem i čudom s udovičinim uljem: ulje je neprestano bilo tu u posudi (usp. 2 Kr 4: 1-7).

Sveti Ivan precizira da je bila blizu Pasha. Nešto kasnije, u istom poglavlju, evanđelist iznosi govor o kruhu života. Stoga je očita simbolika u Ivanovoј priči koja se odnosi na vazmeno otajstvo i euharistijsko otajstvo. U ovom odlomku neke riječi na grčkom, poput glagola "euharistein" (r. 11) – „zahvaliti" - ili riječ „klasma" (r. 12) - fragment -, imaju jasnu euharistijsku konotaciju; prvi se nalazi kod Luke i Pavla (usp. Lk 22,19; 1 Kor 11,23); drugi, u vrlo

starom tekstu, Didachè (kraj 1. stoljeća).

Liturgija mise ove nedjelje potvrđuje ovu simboliku predlažući kao prvo čitanje epizodu umnožavanja kruhova proroka Elizeja. Ono što se ističe je obilje božanskih darova, jer Elizej može reći: „Dajte to ljudima i neka jedu, jer to Gospodin govori: 'Jedite, bit će ih još'" (2 R 4,43) . Ali, u tom je slučaju to bilo dvadeset kruhova za samo stotinu ljudi. Isusovo čudo je važnije. Psalm 145 (144) poziva nas da zahvalimo na hrani koju Gospodin daje: s jedne strane to čini čudom, s druge strane u Euharistiji, tako da povijest prošlosti također otvara nadu u onoga o kojem je odjekivao Psalm: „Oči sviju u tebe su uprte, ti im hranu daješ u pravo vrijeme. Ti otvaraš ruku svoju, do mile volje sitiš sve živo." (r. 15-16).

„Čovjek ne živi samo od kruha, već od svake riječi koja izlazi iz Božjih usta“ (Mt 4, 4; usp. Dt 8, 3). Isus Krist, živa Riječ Očeva, hrani nas kroz Riječ i sakramente. Ta Riječ ispunjava naša srca mirom i radošću, a istovremeno hrani našu inteligenciju, jer „Logos“, vječna Božja Riječ, daje smisao našem životu. Sveti Ivan poziva nas da vjerujemo u Isusa, koji je i sam hrana, kao što to govori Rasprava o kruhu života (usp. Iv 6,26-59), kruh koji daje život vječni (usp. Iv 6,58). To je bitna nada kršćanina, koju Pismo Efežanima predstavlja himnom jedinstvu Crkve, izlažući sedam njezinih očitovanja: „Jedno tijelo i jedan Duh – kao što ste i pozvani na jednu nadu svog poziva! Jedan Gospodin! Jedna vjera! Jedan krst! Jedan Bog i Otac sviju, nad svima i po svima i u svima! (Ef 4,4-6). Uistinu, budući da jedu isti kruh, kršćani postaju Tijelo Kristovo; u slavlju Euharistije, Božji narod pretvara se u ovo Tijelo.

Ubrzo nakon ovog izvještaja o umnožavanju kruhova, Ivan govori o epizodi Krista koji hoda po vodi (usp. Iv 6,16-21). Zapravo postoje stvarno izvedena čuda, ne puke prisopodobe, već povijesni događaji kojima svjedoče svjedoci, a ona su temelj vjere onih koji su slijedili Isusa i temelj naše vjere. Istodobno, izvan čuda, to gospodarenje nad vodom i kruhom koji hrani, kao i žamor onih koji su zadriveni Isusovim gestama i riječima (usp. Iv. 6, 42), upisani su u kontinuitet Mojsijevih čудesa tijekom Izlaska i žamor hebrejskog naroda (usp. Izl 16, 2.8): mana u pustinji, prolazak Crvenog mora.

Molitva nad današnjim misnim slavlјem potvrđuje da su kruh i vino koji su upravo predstavljeni Gospodinu plod njegove velikodušnosti i njegove milosti. U Euharistiji Bog daje sebe, a zauzvrat nam dopušta da se damo. Mjera ovog dara nije ništa drugo doli ljubav:

ljubav nosi dar samoga sebe, s osjećajem radosne žrtve. Zbog toga se Krist povlači kako ga ne bi postavili kraljem (usp. Iv 6,15): njegovo je kraljevstvo ljubav i služenje. „S Gospodinom je jedina mjera ljubiti bez mjere“ [1]. Iz tog razloga za Djesticu Mariju možemo reći da je Majka lijepo ljubavi (usp. Si 24, 24). Neka nam tako dobra Majka pomogne otkriti kako velikodušno odgovoriti na Božje darove u našem životu i zahvaliti na daru Euharistije, očitovanju Isusove ljubavi prema svome Ocu i čovječanstvu!

[1] Sveti Josemaría, Prijatelji Božji, n. 232

Guillaume Derville //

decimoseptima-semana-tiempo-
ordinario-ciclo-b/ (19.07.2025.)